

Václav Havel, český prezident, dramatik a bojovník za svobodu a demokracii

Soutěžní text č. 3, zdroje obrázků: internet

Václav Havel se narodil v roce 1936 do pražské podnikatelsko-intelektuální rodiny, což byl i důvod, proč mu komunistický režim později znemožnil studia. Místo humanitního oboru musel vystudovat školu technického zaměření. Přesto si dokázal svou lásku k umění a dramatu prosadit. Nejprve začínal jako jevištní technik, ale podařilo se mu dálkově vystudovat dramaturgii a postupně v 60. letech začaly vycházet jeho první texty v různých literárních a divadelních časopisech, začal psát i divadelní hry,

z nichž nejznámější je „Zahradní slavnost“. V této době také poznal svou celoživotní lásku a oporu, budoucí manželku Olgu Havlovou, rozenou Šplíchalovou.

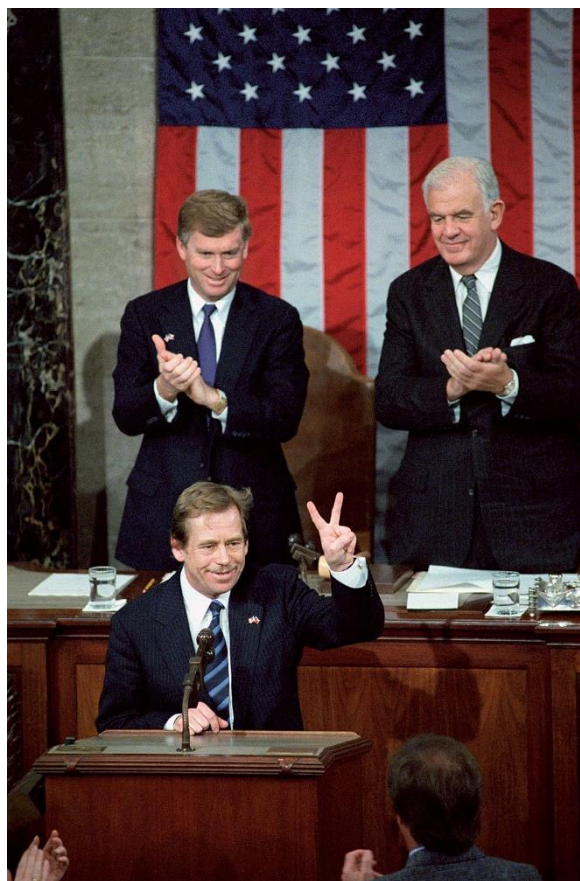
V období Pražského jara 1968 už patřil Havel ke kritikům režimu a veřejně angažovaným občanům. Působil jako předseda Klubu nezávislých spisovatelů či jako člen KAN – Klubu angažovaných nestraníků. Po invazi vojsk Varšavské smlouvy vystupoval proti politické represí. V roce 1975 napsal otevřený dopis prezidentu Gustavu Husákovi a v lednu 1977 se podílel na tvorbě Charty 77 a stal se jedním z jejích prvních mluvčích. Stal se také spoluzakladatelem VONS – Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. V této době byl Havel šikanovaný režimem, musel střídat různá zaměstnání, živil se např. jako dělník v pivovaru, jeho publikační činnost v ČSSR byla zcela zakázaná (texty však vycházely v Německu) a byl pod

dohledem StB. Několikrát byl vězněn za své občanské postoje a ve vězení v součtu strávil téměř pět let.

V roce 1989 byl spoluautorem petice Několik vět, pod kterou se (na rozdíl od Charty 77) už podepsaly desetitisíce lidí – režim se hroutil, protože se hroutil i samotný SSSR, a napětí ve společnosti se stupňovalo. Změny v ČSSR vyvrcholily Sametovou revolucí. Počátkem společenských změn se stala poklidná manifestace studentů 17. listopadu 1989, ve výroční den uzavření českých vysokých škol nacisty, kterou komunistický režim tvrdě potlačil policejním zásahem na Národní třídě v Praze. Do čela následného občanského vystoupení se postavili studenti a umělci. Na setkání v Činoherním klubu 19. listopadu bylo ustaveno Občanské fórum, na jehož půdě se sjednotili jednotlivci i skupiny, kteří usilovali

o zásadní politické změny v Československu. Václav Havel se od počátku stal jeho vedoucím představitelem. Společenský pohyb pak vyvrcholil 29. prosince 1989, kdy byl Václav Havel zvolen československým prezidentem. Ve své řeči slíbil přivést zemi ke svobodným volbám, což v létě 1990 splnil. Prezidentem se stal i po rozdělení ČSR a v letech 1993 až 2003 byl prvním českým prezidentem. Zasloužil se mj. o návrat svobodných poměrů, o zrušení Varšavské smlouvy, zapojení země do evropského integračního procesu (EU) a o vstup do Severoatlantické aliance (NATO).

Olga Havlová se po boku hlavy státu věnovala především charitativní činnosti. Založila Výbor dobré vůle, jehož činnost se zaměřila na pomoc tělesně a mentálně postiženým. V lednu 1996 však po těžké nemoci zemřela. Konec roku 1996 přinesl Václavu Havlovi ještě jednu těžkou životní zkoušku - nádorové onemocnění plic. Počáteční stadium nálezu a radikální lékařský zákrok však rozhodly o úspěšném léčení. Oporou ve složité životní situaci se mu stala jeho přítelkyně herečka Dagmar Veškrnová, s níž se český prezident oženil krátce po propuštění z nemocnice v lednu 1997.

Za své literární a dramatické dílo, za smýšlení a celoživotní úsilí o dodržování lidských práv, obdržel 29 státních vyznamenání, stovky prestižních mezinárodních cen, 50 čestných doktorátů a mnoha dalších ocenění za literární, myslitelské i politické dílo a celoživotní úsilí o dodržování lidských a občanských práv. Opakovaně byl nominován na Nobelovu cenu míru, ale nikdy ji nezískal.

Václav Havel za svůj život prošel mnoha důležitými rolemi. Byl spisovatel a dramatik, zakázaný umělec, pronásledovaný občan, vězeň svědomí, vůdčí osobnost nenásilného svržení komunistického režimu a politických změn v Československu, obránce lidských a občanských práv, poslední prezident

Československa a první prezident České republiky. Byl tvrdý kritik poměrů v době komunistické diktatury, za politické smýšlení byl několikrát vězněn, celkem bezmála pět let, byl spoluzakladatel Charty 77 a jeden z jejích prvních tří mluvčích, spoluzakladatel Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných v Československu.

Václav Havel zemřel 18. prosince 2011 ve věku 75 let.